

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobce: **M. O.**, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo náměstí 3/5, Brno, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 8. 2014, č. j. JMK 26826/2014, sp. zn.: S-JMK 26826/2014 OSP, o námitce podjatosti,

t a k t o :

Soudci Krajského soudu v Brně JUDr. Zuzana Bystřická, JUDr. Kateřina Mrázová, JUDr. Eva Lukotková, JUDr. Jaroslava Skoumalová, Mgr. Petr Pospíšil a Mgr. Petr Sedlák **n e j s o u** vyloučení z projednávání a rozhodování věci vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 29 Af 70/2014.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje, ze dne 8. 8. 2014, č. j. JMK 26826/2014, sp. zn.: S-JMK 26826/2014 OSP, jímž byl změněn platební výměr Městského úřadu Vyškov ze dne 18. 11. 2013, č. j. MV 55424/2013 na místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálního odpadu za rok 2013 tak, že „[p]odle ust. § 11 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, dle obecně závazné vyhlášky města Vyškova č. 7/2012, o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, ve znění obecně závazné vyhlášky č. 5/2013, a podle zákona č. 280/2009 Sb, daňový řád ve znění pozdějších předpisů, se M. O., nar. X, trvale bytem A. 587/16, V., vyměří za období roku 2013 místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů ve výši 580,- Kč. Výše vyměřený poplatek se platí do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto platebního výměru na účet města Vyškova č. X vedený u Komerční banky, a. s., variabilní symbol X, konstantní symbol X, poštovní poukázkou nebo v hotovosti na Městském úřadě Vyškov.“

V podané žalobě žalobce uplatnil námitku podjatosti soudců Krajského soudu v Brně JUDr. Zuzany Bystřické, JUDr. Kateřiny Mrázové, JUDr. Evy Lukotkové a Mgr. Petra Pospíšila, kteří jsou členy senátu rozhodujícího o jeho žalobě a dále soudců JUDr. Jaroslavy Skoumalové a Mgr. Petra Sedláka, kterými může být senát rozhodující ve věci

doplňen. Podle žalobce je důvodem podjatosti to, že tito soudci na jeho osobě „*opětovně parazitují a dlouhodobě neposkytují a neposkytli žalobci podle čl. 90 Ústavy České republiky zákonem stanoveným způsobem ochranu právům nepravomocným rozhodnutím*“, a to konkrétně rozsudky Krajského soudu v Brně ze dne 31. 1. 2012, č. j. 29 A 28/2010 – 71 a č. j. 29 A 29/2010 – 80, a dále usneseními ze dne 6. 8. 2014, č. j. 31 A 42/2014 – 25, 31 A 47/2014 – 23 a 31 A 39/2014 – 38. V těchto případech přitom došlo „*k opětovným konfliktům*“ mezi výše uvedenými soudci, jako členy rozhodujících senátů, a žalobcem. Nyní řešená věc je opětovně přidělena soudcům, kteří nejsou schopni poskytnout žalobci ochranu jeho práv. Za takových okolností žalobce pochybuje o tom, že „*soudci nejsou dotčeni takovým úsudkem o výkonu svých rozhodovacích pravomocí*“. Důvodem k vyloučení soudců přitom nemají být, jak žalobce uvedl, „*okolnosti, které spočívají v postupu soudců v řízení o projednávané věci nebo v jejich rozhodování ve stejných každoročně se opakujících věcech, tady jde už o střet zájmů!*“ Žalobce rovněž uvedl, že k vyloučení soudců, „*kterí nejsou dlouhodobě schopni poskytnout žalobci zákonem stanoveným způsobem ochranu práv, tak musí postačit, když jejich práci označím(e) za právní zmetky*“.

Soudci JUDr. Zuzana Bystřická, JUDr. Kateřina Mrázová, JUDr. Eva Lukotková, Mgr. Petr Pospíšil, JUDr. Jaroslava Skoumalová a Mgr. Petr Sedlák se k námitce podjatosti vyjádřili tak, že k žalobci ani k předmětu řízení nemají žádný osobní poměr a nejsou nijak zainteresováni na výsledku řízení. Důvody své podjatosti pak neshledávají ani v předchozím rozhodování ve věcech žalobce.

Podle ust. § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci tehdy, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

Podle ust. § 8 odst. 5 s. ř. s. účastník nebo osoba zúčastněná na řízení může namítnout podjatost soudce, soudní osoby, tlumočníka nebo znalce. Námitku musí uplatnit do jednoho týdne ode dne, kdy se o podjatosti dozvěděl; zjistí-li důvod podjatosti při jednání, musí ji uplatnit při tomto jednání. K později uplatněným námitkám se nepřihlíží. Námitka musí být zdůvodněna a musí být uvedeny konkrétní skutečnosti, z nichž je dovozována. O vyloučení soudce rozhodne usnesením po jeho vyjádření Nejvyšší správní soud, a je-li namítána podjatost soudní osoby, tlumočníka nebo znalce, senát po jejich vyjádření.

Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu nestrannost soudce je především subjektivní psychickou kategorií, jež vyjadřuje vnitřní vztah soudce k projednávané věci. Při posuzování námítky podjatosti je však třeba nestrannost vnímat i z hlediska objektivního, tzn. zkoumat, zda skutečně existují objektivní okolnosti, jež vyvolávají oprávněné pochybnosti o nepodjatosti soudce v konkrétním případě. Vyloučení soudce z projednávání a rozhodování ve věci má být založeno nejen na skutečně prokázané podjatosti, ale i tehdy, lze-li mít pochybnost i o jeho nepodjatosti. Při posuzování této otázky je tedy třeba posuzovat, zda s ohledem na okolnosti případu lze mít za to, že by soudce mohl být podjatý (viz nálezy Ústavního soudu

pokračování

ze dne 27. 11. 1996, sp. zn. I. ÚS 167/94, publ. pod N 127/6 SbNU 429). K vyloučení soudce z projednání a rozhodnutí věci může v zásadě dojít teprve tehdy, je-li evidentní, že jeho vztah k dané věci, účastníkům nebo jejich zástupcům dosahuje takové povahy a intenzity, že i přes zákonem stanovené povinnosti nebude moci nebo schopen nezávisle a nestranně rozhodovat (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 3. 7. 2001, sp. zn. II. ÚS 105/01, publ. pod N 98/23 SbNU 11). Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v ust. § 8 s. ř. s. totiž představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tak, jak zákon tuto příslušnost stanovil, je tato zásadně dána, a postup, kterým je věc odňata příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný.

Poměr k věci může vyplývat především z přímého právního zájmu soudce na výsledku projednávané věci. Tak je tomu v případě, kdy by soudce sám byl účastníkem řízení, nebo v případě, že by mohl být rozhodnutím soudu přímo dotčen na svých právech, např. kdyby mohl být osobou zúčastněnou na řízení. Vyloučen je také soudce, který získal o věci poznatky jiným způsobem než dokazováním při jednání, např. jako svědek vnímal skutečnosti, které jsou předmětem dokazování. Shodně to platí i tehdy, má-li soudce k účastníkům řízení, případně k jejich zástupcům, příbuzenský, přátelský nebo zjevně nepřátelský vztah, příp. vztah ekonomické závislosti (viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 7. 1999, sp. zn. 2 Cdon 828/96).

V dané věci neexistují žádné pochybnosti o nepodjatosti soudců JUDr. Zuzany Bystřické, JUDr. Kateřiny Mrázové, JUDr. Evy Lukotkové, Mgr. Petra Pospíšila, JUDr. Jaroslavy Skoumalové a Mgr. Petra Sedláka z důvodu jejich poměru k věci, k účastníkům a k jejich zástupcům. Ani z tvrzení žalobce, ani z obsahu soudního spisu nevyplývá, byť jen v náznacích, že by existoval vztah těchto soudců k dané věci a k účastníkům, který by dosahoval takové povahy a intenzity, že i přes zákonem stanovené povinnosti nebudou schopni nezávisle a nestranně rozhodovat. Z obsahu spisu také nevyplývá, že by se uvedení soudci podíleli na projednávání nebo rozhodování předmětné věci u příslušného správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Rozhodování věci v předchozím soudním řízení je třeba chápat nikoli časově, tedy jako jakékoliv řízení před správním soudem, jehož byl žalobce účastníkem a v němž se již tito soudci podílely na rozhodování, nýbrž instancně (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 3. 2003, č. j. Nao 2/2003 - 18, publ. pod č. 53/2004 Sb. NSS). Vyloučen by byl jen soudce, který by o téže věci rozhodoval nejprve v řízení u krajského soudu, a následně pak v řízení o kasační stížnosti u Nejvyššího správního soudu, příp. naopak.

V ust. § 8 odst. 1 poslední věta s. ř. s. je výslovně uvedeno, že důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech. Postup soudce v řízení o projednávané věci a rozhodování v jiných věcech proto nemůže vést k jeho vyloučení, byť by v těchto věcech byl žalobce neúspěšný. Právě v rozhodovací činnosti soudce se projevuje jeho nezávislost. Účastníkův nesouhlas s právními závěry, které soudce dříve vyslovil, je při posuzování jeho podjatosti irelevantní. Soudce může být vyloučen z rozhodování jen z objektivních důvodů, nikoli pro subjektivní přesvědčení účastníka řízení o nespravedlivosti dřívějšího rozhodnutí či neústavnosti postupu správního soudu, které se projevuje polemikou

s názory soudu a jejich zpochybňováním. Zpochybňovat rozhodnutí soudu jistě lze, ale k tomu slouží opravné prostředky, jsou-li přípustné, nikoliv námitka podjatosti.

Nejvyšší správní soud proto o žalobcově námitce podjatosti vůči soudcům JUDr. Zuzaně Bystřické, JUDr. Kateřině Mrázové, JUDr. Evě Lukotkové, JUDr. Jaroslavě Skoumalové, Mgr. Petru Pospíšilovi a Mgr. Petru Sedlákově rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. listopadu 2014

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu